

Opis projekta " Mala škola brodogradnje "

Kako se nekad živjelo? Koliko je živote ljudi oblikovala potreba za golom egzistencijom, pukim preživljavanjem i je li mjesto na kojem je rođen bilo presudno u odluci čime će se pojedinac baviti? Bez slobode velikog izbora, potrebe za sofisticiranom profesionalnom orijentacijom, ljudi su se osvrtni oko sebe u potrazi za prirodnim resursima koje mogu iskoristiti, ukrotiti i podrediti sebi. Životi ribara, težaka, pastira, vinogradara – oblikovali su tradiciju, svojstvenu točno određenom podneblju i stoga neponovljivu. A more priča posebnu priču.

Kreativna radionica StolArt, u sklopu Udruge MREZZE, svoj program čuvanja maritimne baštine osmislila je u skladu s mentalitetom djece. Kroz igru, druženje, niz kreativnih aktivnosti, polaznici radionice izgradit će vlastiti brod i sami ga porinuti u more.

Program radionice namijenjen je jednako domicilnom stanovništvu i turistima. Odvijat će se na nekoliko jadranskih lokacija, u prvome redu onima čija je povijest vezana uz tradicijsku brodogradnju. U suradnji s muzejima, gradskim službama i lokalnim kreativcima, Udruga MREZZE oblikovala je turistički jedinstvenu ponudu, miljama daleko od konfekcije na kakvu smo navikli.

Dok na nekom od atraktivnih gradskih punktova traje "Mala škola brodogradnje" i djeca, pod stručnim uputama Davora Mihalića i Emira Arnautovića, upravo usvajaju vještine starih zanatlija, umjetnik Mislav Katalinić pred očima prolaznika izrađuje skulpturu. Scenografija cijelog događaja smišljena je kao starinski škver, na videowallu prikazuju se stare fotografije, filmovi o brodogradnji... Uzmemo li u obzir da svi posjetitelji mogu prići tradicionalnoj drvenoj barci i prionuti na posao (brušenje, kitanje, bojenje, kalafatavanje...), te tako sudjelovati u osmišljavanju izgleda broda, ovaj projekt izniman je interaktivni događaj koji će na nekoliko dana promijeniti energiju grada i vratiti ga u daleku prošlost. A u utopijski prizor nekog davnog vremena može li se išta bolje uklopiti od djece-brodograditelja?!

MALA ŠKOLA BRODOGRADNJE

Život na obali bio je nemoguć bez brodova. Gradili su se od drva, pokretali veslima, vjetrom – udruženom snagom čovjeka i prirode - i svaki je brod nastajao pod rukama vrijednih ljudi koji su znali što rade. Sve dok drvene barke nisu istisnuli plastični kaići za sport i rekreaciju, a borbu za egzistenciju uravnilovka kakvu donosi industrijsko doba.

Koliko današnja djeca znaju o tome? Jesu li se ikad zapitala zašto brod ne potone, što ga drži na površini i odakle mu takav oblik? Podrazumijevaju li postojanje svakodnevnih predmeta, misle li da je prevelika dostupnost svega normalna i jesmo li im, evolucijskim napretkom, učinili uslugu ili smo ih zakinuli za iskustvo stvaranja?

Kreativna radionica StolArt, koja djeluje unutar Udruge MREZZE, omogućuje djeci školskog uzrasta da pod vlastitim rukama osjete kako nastaje brod, daje im priliku od uzmu alatke kakvima su se služili njihovi pradjedovi i uz stručnu se pomoć uvjere kako sami mogu stvoriti nešto opipljivo. Nakon što od prve šperploče do porinuća prođe svega nekoliko dana i nakon što shvate da su zbilja sami sagradili barku, polaznici radionice s ponosom će isploviti na nekoliko metara dugom brodu.

No, priča ne prestaje ni porinućem ni prestankom ljeta. Drveni brod ostaje djeci u trajnom vlasništvu, kao novi poligon za igru na moru. Poput Družine Sinjeg galeba, mali brodograditelji iskusit će kako je to biti moreplovac ili ribar, veslat će i jedriti te bacati idicu s pločila koje su kreirali vlastitim snagama.

"Mala škola brodogradnje" ne teoretizira, ne gubi se u suvišnim tumačenjima, ne bavi se virtualnim prikazima zaboravljenog brodograditeljskog zanata, ne temelji se na praznim pričama o povijesti maritimne baštine Hrvatske... No ipak, ne zaobilazi ni povijesni kontekst. Konkretno činjenice novoj će generaciji približiti vodeći brodograđevni stručnjaci, i to uz pomoć suvremenih medija. "Mala škola brodogradnje" osobita je po tome što nudi dodanu vrijednost: povratak u prošlost, konkretan uvid u život davnih vremena, praktičan rad.

Kada odu posljednji tradicionalni brodograditelji, kojih u Hrvatskoj ima svega nekoliko, netko bi trebao moći poručiti: "Ja znam kako nastaje stari, drveni brod!" Možda će to biti baš netko od polaznika ovogodišnje "Male škole brodogradnje".

Petodnevni program radionice "StolArt":

1. DAN Nakon kratkog teorijskog dijela o hrvatskoj tradicionalnoj brodogradnji i njenoj ulozi kroz povijest, djecu očekuje praktični dio nastave: upoznaju se s dijelovima od kojih je sastavljen brod, kakve će i sami, prema nacrtima, izraditi.

2. DAN Dijelove broda koje su jučer izradili polaznici škole sklapaju u finalnu konstrukciju te pripremaju za bojenje.

3. DAN Brod se zaštićuje i na njega se nanose završne boje.

4. DAN Na obojen brod montira se dodatna oprema: jedra, konopci i slično.

5. DAN Svečano porinuće broda koji su izradili polaznici "Male škole brodogradnje" i prigodna fešta.

ROVINJ

Ekomuzej "Kuća o batani" osnovan je 2004. i jedini je takav muzej u Hrvatskoj koji je zaživio u svojoj lokalnoj zajednici, kao konkretan primjer očuvanja materijalne i nematerijalne maritimne baštine Rovinja.

Batana je tradicijska rovinjska brodica, ravnog dna, duga 4-8 metara. Iako osmišljena u Istri, bila je popularna diljem svijeta kao barka pogodna za plovidbu plitkim vodama. U cijelosti je izrađena od drva: kostur od hrastovine, a oplata od jelovine i smrekovine. Umijeće gradnje rovinjske batane danas je zaštićeno nematerijalno kulturno dobro hrvatske baštine.

Glavni izložci ekomuzeja na otvorenom upravo su batane, usidrene u rovinjskoj luci, izrađene i obnovljene u zadnjih osam godina.

Budući da "Mala škola brodogradnje", kao dio programa radionice StolArt, slijedi tradicijska polazišta te svoju aktivnost prilagođava svakoj lokaciji posebno, od 10. do 13. lipnja (od 09 do 20 sati), sve zainteresirane školare, na prostoru pred ekomuzejem "Kuća o batani", Mali škver/Pećio squero - Trg Rivijera, podučit će kako izraditi batanu, nešto manjih dimenzija prilagođenih djeci (3 metra).

Dok se djeca budu bavila brodogradnjom, njihovi roditelji gledat će umjetnika Mislava Katalinića na djelu: promatrat će kako od samoljepive trake izrađuje skulpturu ribara u prirodnoj veličini. Usto, svi zainteresirani moći će se informirati o općim pravilima izrade brodova, povijesnom kontekstu u kojem su batane nastajale, posjetiti ekomuzej "Kuća o batani" i dobiti opći uvid u davno vrijeme kada se bez dobrog broda nije smjelo ni razmišljati o pučini.

KORČULA

Nakon što je sa svojim polaznicima prošle godine izradila barku "Sveti Todor", ovogodišnja "Mala škola brodogradnje" gradi drveni brod s kabinom, dužine 4,5 metara. U suradnji s Gradskim muzejom Korčula, radionica StolArt postavlja drveni objekt uz spomenik, Put Sv. Nikole, po uzoru na starinski škver, koji će od 09. do 27. srpnja, od 9 do 20 sati, zaposjesti internetska generacija, ali sa sasvim novim ciljem: da od prvog predavanja do porinuća prođe samo nekoliko dana.

Ovogodišnja radionica ponudit će nešto opsežniji program, brod će se graditi 20 dana, a za to će vrijeme polaznici slušati stručna predavanja dr. sc. Roka Markovine, Dušana Kalogjere, Maje Mihalić...

Lutajući reporter Radio Korčule izvještavat će s mjesta događaja, svakodnevno prenositi kako napreduje gradnja, na istoj lokaciji vrtjet će se videoisječci, akademski kipar Mislav Katalinić, dok radionica traje, izrađivat će željeznu skulpturu brodograditelja. Tko god poželi, moći će aktivno sudjelovati u obnovi tradicionalnog drvenog broda, a sve će to pridonijeti da Korčula postane osobito mjesto inovativne turističke ponude. Programska knjižica "Male škole brodogradnje", osim informacija i ilustracija, ponudit će i perforirani dio, zapravo ulaznicu za Gradski muzej Korčula te uvid u njegovu bogatu brodograditeljsku zbirku.

OREBIĆ

U Pomorskom muzeju u Orebiću, otvorenom 1957. godine, nalazi se zbirka od oko tisuću eksponata što su ih velikim dijelom darovale pomorske obitelji tog kraja. Orebić od samog utemeljenja u 15. odnosno 16. stoljeću živi s dalekim morem: gotovo svaka obitelj dala je ponekog moreplovca koji bi isplovio na pučinu u jedrenjaku izrađenom na Pelješcu. Od 17. stoljeća brodograditeljske obitelji sve su moćnije, a krajem 19. stoljeća Pelješko pomorsko društvo može se pohvaliti s čak 33 prekooceanska jedrenjaka.

Bogatu kapetansku tradiciju Orebića pred Pomorskim će muzejom od 1. do 5. kolovoza svojim polaznicima približiti "Mala škola brodogradnje" u sklopu koje će djeca brodograditelji osmisliti i realizirati barku dugu dva i pol metra. Gradeći vlastiti brod mali će se polaznici povezati s vremenom kada svijet nije bio globalno selo, a nautičku milju bilo je teško prevaliti. Iskustvo gradnje broda ovdje je mnogo više od igre. Paralelno s "Malom školom brodogradnje" 2. kolovoza na istom će se prostoru održati "Noć peliških jedara" – fešta kojom će Orebić otploviti daleko u prošlost, a pred očima prolaznika, tijekom trajanja škole, akademski umjetnik Mislav Katalinić izradit će starog kapetana od ljepive trake u prirodnoj veličini.

Partneri " Male škole brodogradnje "

VIJCI KRANJEC

DegoPromet

Medijski pokrovitelji

Suorganizatori

Dski muzej Korčula

Gra

